

Pagna ewlenija>Proceduri tal-qorti>Kawżi ċivili>Il-qorti ta' Iliema pajjiż hija responsabbli?

Il-qorti ta' Iliema pajjiż hija responsabbli?

Rumanija

1 Fejn għandi nippreżenta rikors: quddiem qorti ċivili ordinarja jew quddiem qorti speċjalizzata (pereżempju qorti industrijali)?

Fir-Rumanija, minbarra l-qorti ordinarji, hemm sezzjonijiet jew bordijiet speċjalizzati għas-soluzzjoni ta' tilwim fir-rigward ta' ċerti materji.

Skont id-dispożizzjonijiet tal-Liġi Nru 304/2004 dwar l-organizzazzjoni ġudizzjarja, il-Qorti Superjuri tal-Kassazzjoni u l-Gustizzja (*Înalta Curte de Casație și Justiție*) għandha 4 sezzjonijiet – is-Sezzjoni Ċivili I, is-Sezzjoni Ċivili II, is-Sezzjoni Kriminali, is-Sezzjoni Amministrattiva u s-Sezzjoni għat-Tilwim dwar it-Taxxa – il-Bord ta' Disa' Mħallfin u s-Sezzjonijiet Konġunti, kull wieħed minnhom għandu l-gurizdizzjoni proprja tiegħu. Il-qorti tal-appell, it-tribunali jew, kif ikun xieraq, il-qorti distrettwali għandhom sezzjonijiet jew bordijiet speċjalizzati għal kawżi ċivili, kawżi kriminali, kawżi li jinvolvu minuri u kwistjonijiet tal-familja, kawżi li jinvolvu tilwim amministrattiv u dwar it-taxxa, kawżi relatati ma' tilwim industrijali u s-sigurtà soċjali, il-kumpaniji, ir-Registru tal-Kummerċ, l-insolvenza, il-kompetizzjoni ingusta, kawżi marittimi u tax-xmajjar. Jistgħu jiġu stabbiliti tribunali speċjalizzati sabiex jiddeċiedu dwar il-kwistjonijiet ta' hawn fuq, kif ikun xieraq.

2 Meta l-qorti ċivili ordinarji jkollhom il-gurizdizzjoni (jiġifieri jkunu l-qorti responsabbli għal każijiet bħal dawn) kif nista' nkun naf f'liema qorti għandi nagħmel ir-rikors?

Il-Kodiċi ta' Procedura Ċivili jistabbilixxi l-procedura ordinarja għall-kawżi ċivili. Id-dispożizzjonijiet tiegħu japplikaw ukoll għal kwistjonijiet oħra, sakemm il-liġijiet li jirregolawhom ma jipprovdux mod ieħor.

L-Artikoli 94 sa 97 tal-Kodiċi ta' Procedura Ċivili jirregolaw il-gurizdizzjoni *ratione materiae* għall-qorti ċivili.

Bħala *qrati tal-prim'istanza*, il-qorti distrettwali jismgħu l-kawżi li ġejjin li jinvolvu rikorsi li (ma jistgħux) jitkejlu f'termini ta' flus:

rikorsi li, skont il-Kodiċi Ċivili, jaqgħu taħt il-gurizdizzjoni tal-qorti tal-kustodja u l-familja;

rikorsi relatati mar-reġistrazzjoni fir-rekords tal-istat ċivili;

rikorsi relatati mal-amministrazzjoni ta' bini b'ħafna sulari/appartamenti/spazji bi sjeda esklużiva minn persuna differenti u r-relazzjonijiet legali stabbiliti mill-assoċjazzjonijiet tas-sidien tad-djar ma' persuni fiżiċi jew ġuridiċi oħra;

rikorsi għall-evizzjoni;

rikorsi relatati ma' ħitan u fosos kondivizi, id-distanza bejn il-bini u l-pjantaġġuni, il-jeddijiet ta' mogħdija, is-servitujiet, limitazzjonijiet oħrajn li jaffettwaw id-drittijiet tas-sjeda;

rikorsi relatati ma' bidliet fil-konfini u mal-immarkar tal-konfini;

rikorsi għall-protezzjoni tal-pussessi;

rikorsi relatati ma' obbligi biex jitwettqu jew ma jitwettqux azzjonijiet li ma jistgħux jitkejlu f'termini ta' flus;

rikorsi għal diviżjoni ġudizzjarja, irrispettivament mill-valur involut;

rikorsi għal dikjarazzjoni ġudizzjarja tal-mewt ta' persuna;

rikorsi relatati ma' wirt, irrispettivament mill-valur involut;

rikorsi relatati ma' preskrizzjoni pożittiva, irrispettivament mill-valur involut;

rikorsi relatati ma' art, ħlief għal dawk li skont liġi speċjali huma fil-gurizdizzjoni ta' qorti oħrajn;

rikorsi oħrajn li jistgħu jitkejlu f'termini monetarji ta' RON 200 000 jew inqas, irrispettivament mill-kapaċità tal-partijiet.

Il-qorti distrettwali jismgħu l-appelli kontra d-deċiżjonijiet tal-awtoritajiet pubbliċi b'gurizdizzjoni u korpi oħra b'gurizdizzjoni. Il-qorti distrettwali jismgħu wkoll kwalunkwe rikors ieħor li bil-liġi jaqa' taħt il-gurizdizzjoni tagħhom.

It-tribunali jismgħu:

bħala qrati tal-prim'istanza, ir-rikorsi l-oħra kollha li bil-liġi ma jaqgħux taħt il-gurizdizzjoni ta' qorti oħra;

bħala qrati tal-appell, l-appelli kontra sentenzi mogħtija minn imħallfin fil-prim'istanza;

bħala qrati ta' rieżami, il-każijiet speċifikament previsti mil-liġi;

kwalunkwe rikors ieħor li bil-liġi jaqa' taħt il-gurizdizzjoni tagħhom.

Il-qorti tal-appell jismgħu:

bħala qrati tal-prim'istanza, rikorsi relatati ma' tilwim amministrattiv u dwar taxxa;

bħala qrati tal-appell, l-appelli kontra sentenzi mogħtija minn tribunali fil-prim'istanza;

bħala qrati ta' rieżami, il-każijiet speċifikament previsti mil-liġi;

kwalunkwe rikors ieħor li bil-liġi jaqa' taħt il-gurizdizzjoni tagħhom.

Il-Qorti Superjuri tal-Kassazzjoni u l-Gustizzja tisma':

appelli kontra sentenzi tal-qrati tal-appell u sentenzi oħra, fil-każijiet previsti mil-liġi;

rieżamijiet fl-interess tal-liġi;

rikorsi fir-rigward ta' deċiżjoni minn qabel biex jiġu ċċarati ċerti kwistjonijiet legali;

kwalunkwe rikors ieħor li bil-liġi jaqa' taħt il-gurizdizzjoni tagħha.

2.1 Issir distinzjoni bejn il-qorti ċivili ordinarji inferjuri u superjuri (pereżempju qrati distrettwali bħala qrati inferjuri u qrati reġjonali bħala qrati superjuri) u jekk issir, liema qorti tkun kompetenti biex tisma' l-każ tiegħi?

Is-sistema ġudizzjarja ċivili Rumena tidistingwi bejn qrati inferjuri u qrati superjuri, bil-gurizdizzjoni relatata mas-suġġett tiġi stabbilita bejn il-qrati differenti skont kriterji funzjonali (it-tip ta' dmir) u procedurali (il-valur, is-suġġett jew in-natura tat-tilwima).

Il-Kodiċi ta' Procedura Ċivili ġab bidliet f'termini ta' gurizdizzjoni, u t-tribunali saru qrati b'gurizdizzjoni sħiħa sabiex jismgħu s-sustanza tal-każijiet fil-prim'istanza. Il-gurizdizzjoni tal-qrati distrettwali tinkludi s-smiġħ ta' talbiet zġhar u/jew anqas kumplessi, li huma frekwenti ħafna fil-prattika.

Il-qorti tal-appell għandhom gurizdizzjoni sabiex jismgħu prinċipalment appelli, filwaqt li l-Qorti Superjuri tal-Kassazzjoni u l-Gustizzja hija l-qorti ta' ġudikatura ordinarja li tassigura l-interpretazzjoni u l-applikazzjoni uniformi tal-liġi fil-livell nazzjonali.

2.2 Gurizdizzjoni territorjali (liema qorti tkun kompetenti biex tisma' l-każ tiegħi, il-qorti tal-belt A jew dik tal-belt B)?

2.2.1 Ir-regola bażika tal-gurizdizzjoni territorjali

Fis-sistema ġudizzjarja ċivili Rumena, ir-regoli dwar il-ġurizdizzjoni territorjali huma stabbiliti fl-Artikolu 107 *et seq.* tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili. Skont ir-regola ġenerali, ir-rikors jiġi ppreżentat fil-qorti ta' fejn ikun jinsab id-domicilju jew l-uffiċċju rreġistrat tal-intimat.

2.2.2 Eċċezzjonijiet għar-regola bażika

Hemm regoli speċifiċi dwar il-ġurizdizzjoni territorjali, bħal:

jekk id-domicilju/l-uffiċċju rreġistrat tal-intimat ma jkunx magħruf, ir-rikors għandu jiġi ppreżentat fil-qorti li fit-territorju tagħha hemm ir-residenza/l-uffiċċju rappreżentattiv tal-intimat, u, jekk lanqas dan ma jkun magħruf, fil-qorti li fit-territorju tagħha hemm id-domicilju/l-uffiċċju rreġistrat/ir-residenza/l-uffiċċju rappreżentattiv tar-rikorrent;

rikors kontra persuna ġuridika rregolata mid-dritt privat jista' jiġi ppreżentat ukoll fil-qorti tal-post fejn tkun tinsab waħda mill-fergħat tagħha mingħajr personalità ġuridika;

rikors kontra assoċjazzjoni, kumpanija jew entità oħra mingħajr personalità ġuridika jista' jiġi ppreżentat fil-qorti li jkollha l-ġurizdizzjoni fuq il-persuna li, kif miftiehem mill-membri tagħha, għet fdata bil-ġestjoni jew l-amministrazzjoni tagħha; fin-nuqqas ta' tali persuna, ir-rikors jista' jiġi ppreżentat fil-qorti li jkollha l-ġurizdizzjoni fuq kwalunkwe wiehed mill-membri tal-entità ikkonċernata;

rikors kontra l-Istat, l-awtoritajiet ċentrali jew lokali u l-istituzzjonijiet u persuni ġuridici oħrajn irregolati mid-dritt pubbliku jistgħu jiġu ppreżentati fil-qorti li fit-territorju tagħha jinsab id-domicilju/l-uffiċċju rreġistrat tar-rikorrent jew quddiem il-qorti li fiż-żona tagħha jinsab l-uffiċċju rreġistrat tal-intimat.

2.2.2.1 Meta nkun nista' naghzel bejn il-qorti fil-post fejn jgħix l-intimat (il-qorti li tiġi ddeterminata skont l-applikazzjoni tar-regola bażika) u qorti oħra?

Il-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili Rumena jistipula għadd ta' regoli ta' ġurizdizzjoni alternattiva (l-Artikoli minn 113 sa 115). Għalhekk, il-qorti li għejjin ukoll għandhom ġurizdizzjoni territorjali:

il-qorti tal-post fejn ir-rikorrent ikun domiciljat (rikorsi għall-istabiliment ta' parentela);

il-qorti tal-post fejn il-kreditur rikorrent ikun domiciljat (obbligu ta' manteniment);

il-qorti fil-post fejn irid jitwettaq l-obbligu kuntrattwali;

il-qorti fil-post fejn tkun tinsab il-proprjetà immobbli (lokazzjonijiet, reġistrazzjoni tal-art/gustifikazzjoni/korrezzjoni);

il-qorti li t-tluq/l-wasla sseħħ fit-territorju tagħha (ftehimiet tat-trasport);

il-qorti li l-pagament isir fit-territorju tagħha (kambjali, ċekkijiet, noti promettenti jew titoli oħrajn);

il-qorti li l-konsumatur ikun domiciljat fit-territorju tagħha (kumpens għad-danni lill-konsumaturi b'rabta ma' ftehimiet konklużi ma' professjonisti);

il-qorti tal-post fejn seħħ l-att illegali jew id-dannu kkawżat, għal rikorsi li jikkonċernaw obbligi li jirriżultaw minn tali att.

Meta l-intimat ikun iwettaq regolarment attivitajiet professjonali, jew attivitajiet agrikoli, kummerċjali, industrijali jew attivitajiet simili mhux fid-domicilju tiegħu, ir-rikors jista' jiġi ppreżentat ukoll fil-qorti li l-attivitajiet isiru fit-territorju tagħha, sa fejn ikun jikkonċerna l-obbligi finanzjarji li jirriżultaw jew li jkun jridu jitwettaq f'dak it-territorju.

Fir-rigward ta' kwistjonijiet ta' assigurazzjoni, rikors għad-danni jista' jiġi ppreżentat ukoll fil-qorti li d-domicilju jew l-uffiċċju rreġistrat tal-parti assigurata jinsab fit-territorju tagħha, li l-beni tal-parti assigurata jinsabu fit-territorju tagħha jew li r-riskju assigurat immaterjalizza ruħu fit-territorju tagħha.

L-għażla tal-ġurizdizzjoni skont ftehim titqies nulla u bla effett jekk titwettaq qabel ma jinħoloq id-dritt għall-kumpens, filwaqt li, fir-rigward ta' kwistjonijiet li jikkonċernaw l-assigurazzjoni obligatorja għar-responsabbiltà ċivili, il-parti terza li sofriet id-dannu tista' tibda proċeduri diretti anke quddiem il-qorti tal-territorju fejn ikollha d-domicilju/l-uffiċċju rreġistrat tagħha.

Fil-każ ta' rikorsi dwar il-protezzjoni ta' persuni fiżiċi, meta, skont il-Kodiċi Ċivili, tkun kompetenti l-qorti tal-kustodja u tal-familja, hija l-qorti li d-domicilju/ir-residenza tal-persuna protetta tkun fit-territorju tagħha li tiddeciedi dwar il-kwistjoni tal-ġurizdizzjoni territorjali. Fil-każ ta' rikorsi għall-awtorizzazzjoni tal-konkluzjoni ta' ċerti atti legali (fir-rigward ta' proprjetà immobbli) mill-qorti tal-kustodja u l-familja, il-ġurizdizzjoni tkun tal-qorti li l-proprjetà tkun tinsab fit-territorju tagħha. F'dan il-każ, il-qorti tal-kustodja u l-familja li tkun tat is-sentenza tibgħat kopja tas-sentenza lill-qorti tal-kustodja u l-familja li l-persuna protetta jkollha d-domicilju/ir-residenza tagħha fit-territorju tagħha.

Rikors għal divorzju jaqa' fil-ġurizdizzjoni tal-qorti distrettwali li l-aħħar dar matrimonjali tal-miżżewġin kienet tinsab fit-territorju tagħha. Jekk ma jkun hemm l-ebda dar matrimonjali jew jekk l-ebda wiehed mill-miżżewġin ma jkun għadu jgħix fit-territorju tal-qorti distrettwali li jkollha l-ġurizdizzjoni tal-territorju fejn hemm id-dar matrimonjali, il-qorti distrettwali kompetenti tkun dik li jkollha l-ġurizdizzjoni tal-territorju ta' fejn hemm dar l-intimat. Jekk l-intimat ma jkunx jgħix ir-Rumanija u l-qorti Rumani jkollhom ġurizdizzjoni internazzjonali, il-ġurizdizzjoni tkun tal-qorti li d-dar tar-rikorrent tkun tinsab fit-territorju tagħha. Jekk la r-rikorrent u lanqas l-intimat ma jkun jgħix r-Rumanija, il-partijiet jistgħu jaqblu li jipprezentaw ir-rikors għad-divorzju fi kwalunkwe qorti distrettwali fir-Rumanija. Fin-nuqqas ta' ftehim bħal dan, ir-rikors għad-divorzju għandu jiġi ppreżentat fil-Fames Qorti Distrettwali ta' Bukarest (l-Artikolu 915 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili).

Ir-rikorsi għas-soluzzjoni ta' tilwim industrijali individwali għandhom jiġu ppreżentati fit-tribunal li d-domicilju/il-post tax-xogħol tar-rikorrent ikun jinsab fit-territorju tiegħu (l-Artikolu 269 tal-Liġi Nru 53/2003 – Kodiċi Industrijali).

2.2.2.2 Meta jkun meħtieġ li naghzel qorti differenti minn dik fil-post fejn jgħix l-intimat (il-qorti ddeterminata skont l-applikazzjoni tar-regola bażika)?

Ir-regoli li jistabbilixxu l-ġurizdizzjoni territorjali esklużiva huma stabbiliti fl-Artikoli 117 sa 121 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili. Għalhekk:

rikorsi li jikkonċernaw drittijiet *in rem* fi proprjetà immobbli jistgħu jiġu ppreżentati biss fil-qorti li l-proprjetà immobbli tkun tinsab fit-territorju tagħha. Jekk il-proprjetà immobbli tkun tinsab fit-territorju ta' ġurizdizzjoni ta' bosta qorti, ir-rikors irid jiġi ppreżentat fil-qorti li l-intimat ikollu d-domicilju/ir-residenza tiegħu fit-territorju tagħha, jekk tkun tinsab fi kwalunkwe waħda minn dawn it-territorji ta' ġurizdizzjoni, jew, jekk ma jkunux, fi kwalunkwe waħda mill-qorti li l-proprjetà tkun tinsab fit-territorju tagħha. Id-dispożizzjonijiet japplikaw ukoll għall-azzjonijiet possessorji, ir-rikorsi għall-immarkar tal-konfini, ir-rikorsi li jikkonċernaw ir-restrizzjonijiet tad-dritt ta' proprjetà immobbli u r-rikorsi għad-diviżjoni ġudizzjarja ta' proprjetà immobbli, meta l-kopprjetà indiviża ma tkunx tirriżulta minn suċċessjoni;

f'materji ta' wirt, sad-diviżjoni tal-kopprjetà indiviża, il-qorti li l-aħħar domicilju tad-deċedut kien it-territorju tagħha jkollha l-ġurizdizzjoni esklużiva fuq rikorsi li jikkonċernaw:

il-validità jew l-eżekuzzjoni ta' dispożizzjonijiet testamentarji;

il-wirt, l-imposti assoċjati miegħu u dawk relatati mal-pretensjonijiet possibbli tal-werrieta kontra xulxin;

ir-rikorsi ta' legatarji/kredituri tad-deċedut kontra kwalunkwe wiehed mill-werrieta/l-eżekutur testamentarju;

fir-rigward ta' rikorsi relatati ma' kumpaniji, sat-tlestija tal-proċeduri ta' likwidazzjoni/dereġistrazzjoni, il-qorti li l-kumpanija jkollha l-uffiċċju prinċipali tagħha fit-territorju tagħha jkollha l-ġurizdizzjoni esklużiva;

it-tribunal li l-uffiċċju rreġistrat tad-debitur ikun jinsab fit-territorju tiegħu jkollu l-ġurizdizzjoni esklużiva fuq rikorsi relatati ma' arrangamenti ta' insolvenza /kredituri;

ir-rikorsi ppreżentati minn professjonist kontra konsumatur jistgħu jiġu ppreżentati biss fil-qorti li l-konsumatur ikollu d-domicilju tiegħu fit-territorju tagħha.

2.2.2.3 Il-partijiet jistgħu jaqblu l-ġurizdizzjoni lil qorti li altrimenti ma tkunx kompetenti?

Il-partijiet jistgħu jaqblu bil-miktub jew, fir-rigward ta' tilwim li jkun għaddej, permezz ta' dikjarazzjoni verbali quddiem il-qorti, li l-kawżi relatati ma' beni u drittijiet oħra li jista' jkollhom, għandhom jinstemgħu minn qorti oħra għajr dawk li jkollhom il-ġurizdizzjoni territorjali, sakemm ma jkollhomx ġurizdizzjoni

esklużiva. F'tilwim li jirrigwarda l-protezzjoni tad-drittijiet tal-konsumaturi u każijiet oħra previsti mil-liġi, il-partijiet jistgħu jaqblu dwar l-għażla tal-qorti kompetenti biss wara li jinħoloq id-dritt għall-kompens, kwalunkwe ftehim kuntrarju huwa null u bla effett (l-Artikolu 126 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili). Rikorsi anċillari, addizzjonali u incidentali jaqgħu fil-ġurisdizzjoni tal-qorti li tkun kompetenti mir-rikors prinċipali, anke jekk jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni *ratione materiae* jew il-ġurisdizzjoni territorjali ta' qorti oħra, ħlief fil-każ ta' rikorsi li jikkonċernaw l-insolvenza jew l-arranġamenti mal-kredituri. Dawn id-dispożizzjonijiet japplikaw ukoll meta l-ġurisdizzjoni fuq ir-rikors prinċipali tkun giet stabbilita bil-liġi favur sezzjoni jew bord speċjalizzat. Jekk il-qorti jkollha ġurisdizzjoni esklużiva fuq waħda mill-partijiet, ikollha ġurisdizzjoni esklużiva fuq il-partijiet kollha (l-Artikolu 123 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili). Barra minn hekk, skont id-dispożizzjonijiet tal-Artikolu 124 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili, il-qorti li jkollha l-ġurisdizzjoni biex tiddeċiedi dwar ir-rikors prinċipali għandha tiddeċiedi wkoll dwar id-difiża u l-eċċezzjonijiet, ħlief għal dawk li jkunu materji preliminari u jaqgħu taħt il-ġurisdizzjoni esklużiva ta' qorti oħra, filwaqt li l-incidenti proċedurali jinstemgħu mill-qorti li jkunu tqajmu quddiemha.

Il-kwistjoni tan-nuqqas generali ta' ġurisdizzjoni tal-qorti tista' titqajjem mill-partijiet jew mill-imħallef fi kwalunkwe stadju tal-kawża. Il-kwistjoni tan-nuqqas ta' ġurisdizzjoni *ratione materiae* u n-nuqqas ta' ġurisdizzjoni territorjali tal-ordni pubbliku trid titqajjem fl-ewwel seduta li l-partijiet ikunu tħarrku għaliha quddiem il-qorti tal-prim'istanza, filwaqt li n-nuqqas ta' ġurisdizzjoni tal-ordni privat jista' jitqajjem biss mill-intimat permezz tad-difiża jew, jekk id-difiża ma tkunx obligatorja, mhux aktar tard mill-ewwel seduta li l-partijiet ikunu tħarrku għaliha quddiem il-qorti tal-prim'istanza. Jekk in-nuqqas ta' ġurisdizzjoni ma jkunx tal-ordni pubbliku, il-parti li tkun ipprezentat ir-rikors f'qorti li ma jkollhiex il-ġurisdizzjoni ma tkunx tista' titlob id-dikjarazzjoni tan-nuqqas ta' ġurisdizzjoni (l-Artikolu 130 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-Ġdid).

F'tilwim ċivili b'implikazzjonijiet transfruntiera, f'materji li jikkonċernaw drittijiet liberament disponibbli għall-partijiet skont il-liġi Rumena, jekk il-partijiet ikunu qablu b'mod validu li l-qrati Rumeni jkollhom il-ġurisdizzjoni biex jiddeċiedu dwar it-tilwim attwali jew possibbli fir-rigward ta' dawn id-drittijiet, il-qrati Rumeni biss għandu jkunu kompetenti biex jiddeċiedu dwar dawn il-materji. Sakemm il-liġi ma tipprevedix mod ieħor, il-qorti Rumena li l-intimat jitħarrek quddiemha tibqa' kompetenti biex tiddeċiedi dwar ir-rikors, jekk l-intimat jidher quddiem il-qorti u jipprezenta d-difiża tiegħu dwar is-sustanza tal-kawża mingħajr ma jgħajjem ukoll eċċezzjoni relatata man-nuqqas ta' ġurisdizzjoni sa mhux aktar tard minn tmiem l-istadju ta' inkjesta fil-kawża quddiem il-qorti tal-prim'istanza. Fiż-żewġ każijiet imsemmija hawn fuq, il-qorti Rumena interpellata tista' tiċċad ir-rikors jekk jidher ċar, miċ-ċirkustanzi kollha tal-każ, li t-tilwima ma jkollhiex rabta sinifikanti mar-Rumanija (l-Artikolu 1067 tal-Kodiċi ta' Proċedura Ċivili l-Ġdid).

3 Meta l-ġurisdizzjoni tkun tal-qrati speċjalizzati, kif nagħmel biex inkun naf quddiem liema qorti għandi nipprezenta r-rikors?

Ara t-tweġibiet għall-mistoqsijiet 1, 2, 2.1., 2.2., 2.2.2.1., 2.2.2.2.

L-aħħar aġġornament: 16/09/2021

Il-verzjoni bil-lingwa nazzjonali ta' din il-paġna tinżamm mill-punt ta' kuntatt tan-NĠE rispettiv. It-traduzzjonijiet saru mis-servizz tal-Kummissjoni Ewropea. Jista' jkun hemm xi tibdil imdaħħal fl-oriġinal mill-awtorità nazzjonali kompetenti li jkun għadu ma jidherx fit-traduzzjonijiet. La l-NĠE u lanqas il-Kummissjoni Ewropea ma jaċċettaw ebda responsabbiltà fir-rigward ta' kwalunkwe informazzjoni jew dejta li tinsab jew li hemm referenza għaliha f'dan id-dokument. Jekk jogħġbok irreferi għall-avviż legali sabiex tiċċekkja r-regoli dwar id-drittijiet tal-awtur għall-Istati Membri responsabbli minn din il-paġna.